Адам Міцкевич

Ода молодості

Перекладач: Д.Павличко

Джерело: Міцкевич Адам. Вибране: Поетичні твори.— К.: "Веселка", 1984

Und die alten Formen sturzen ein. 1

Schiller

Ні серць, ні душ, то кістяків народи.
Дай, молодосте, крила!
Хай злечу над мертвим світом
До оман ясної вроди,
Де старі перегороди
Новизни могутнім квітом
Розбиває твоя неприборкана сила.

Хай вже ті, що йдуть до ночі,
Хилячи долу поорані чола,
Стільки побачать довкола,
Скільки засягнуть погаслі очі.

Ти ж, молодосте, лети
Над просторами високо,
Ти людства безмірні світи
Пронизуй, мов сонця око.

Дивися вниз, де вічна мла встеля
Безмір лінивства, бруду повен.
То земля!
Глянь, як з вод її гниющих
Вибивсь гад у шкаралущах.
Він сам собі стерно, моряк і човен.
Він повзає по хвилях, западає у вир

Навпереверти, навзверти,
Меншого змія хоче цей, більший, пожерти,
А втім він вибухнув на скелі, як пузир.
Ніхто н е знає ні його життя, ні згуби:
То самолюби!

Молодосте! Обернеться гіркотою
Нектар життя, випитий на самоті.
Радість небесна напоїть серця тільки ті,
Що поєднані ниткою золотою.

Разом, юні побратими!..
Спільне щастя до мети вестиме.
Розумні шалом, єдністю дужі,
Разом, юні побратими!..

Щасливий той, хто впав при зброї,
Хто тіло в смертельній стужі
Дав іншим на східець до слави нової.
Разом, юні побратими!..
Путь стрімлюща і ковзка.
Сила й страх — то вражі вої.
Хай же сила силу відтиска,
Вчімось бороти переляк змолоду, як герої!

Хто дитям у колисці вдушив змію,
Що потім йому кентаври?
Він видере з пекла долю свою,
До неба піде по лаври.

Сягай, куди зір не сяга.
Ламай, що розум не зломить.
Молодосте! Орлина твоя снага,
Плечі твої, мов громи.

Гей! Рамено до рамена! Землю навкруг
Обвиймо руками, браття!
Думи зістрільмо в спільне багаття
І в спільне багаття — дух!..
Встань же, брило, з ями світа,
На колії нові пора;
Як злізе з тебе плісняви кора,
Згадаєш зелені літа.

Справді в безмірі тьми і безладь,
Де сили стихійні в роздорі,
На підвалинах мусив стать
З волі божої світ речі;
Шумлять вітри, клекочуть глибонечі,
А блакить освітлюють зорі.

В битвах жадоби лиш людський рід,
Лиш людство в нічному полоні;
Та гудуть вогні проломні,
З хаосу вийде духу світ.
Молодість його зачне на своїм лоні,
А дружба дасть йому теплінь в долоні.

Суремлять весняні води,
Передсудів гинуть льоди.
Встань, зоренице свободи,
Порятунку сонце веди!

Грудень 1820

1 Старі форми руйнуються. Шіллер.